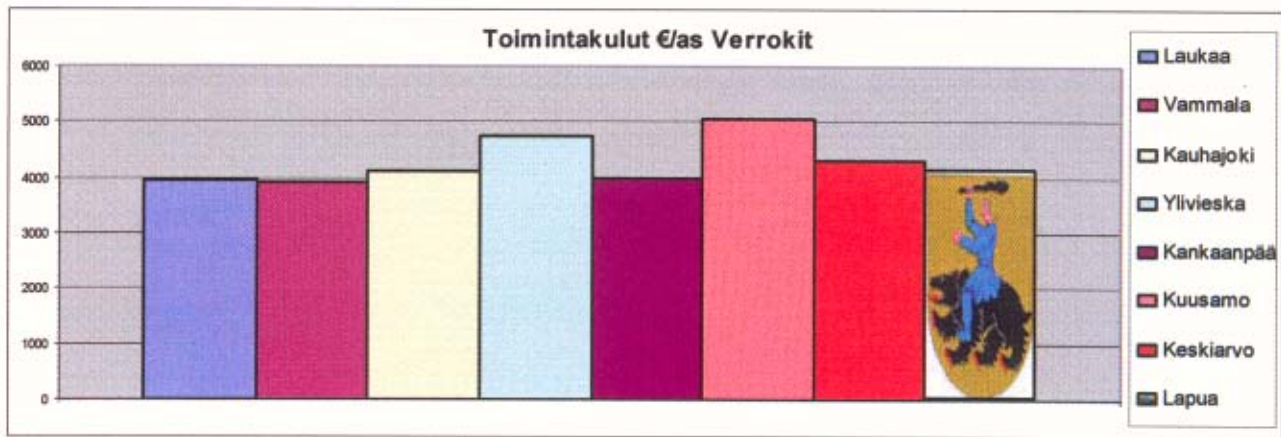

5.1.5. Kulut

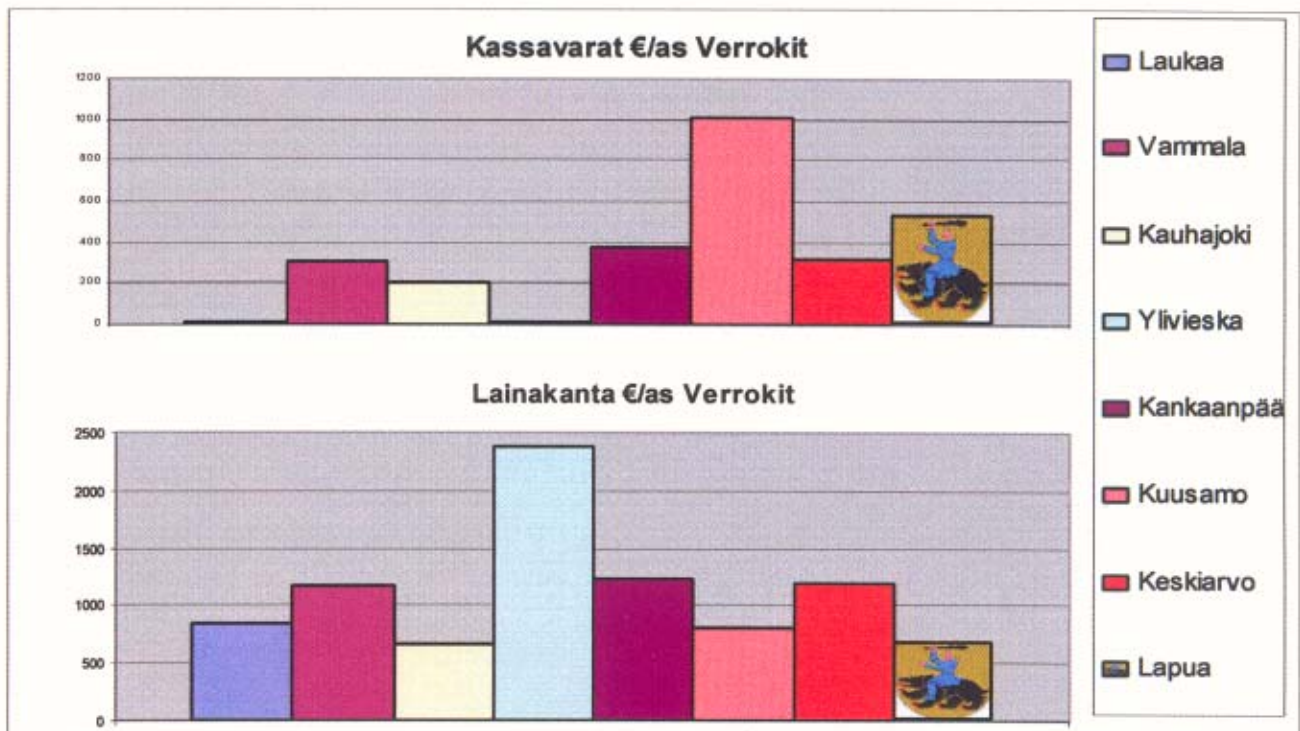

Lapuan kaupungin toimintakulut ovat matalaa keskitasoa suhteessa verrokkiryhmän muihin kuntiin. Suhteessa koko maan keskiarvoon (4 523 euroa/asukas), ovat toimintakulut matalat (4 135 euroa/asukas).

Lapuan kaupungin palvelutuotannon kulut ovat käytetyillä mittareilla lähellä keskitasoa verrokkiryhmässä sekä manner-Suomen tasolla. On kuitenkin mainittava että palvelutuotannon kuluissa on hajontaa, joten keskiarvot ovat suuntaa-antavia.

5.1.6. Tase-erät

Lapuan kaupungin kassavarat (528 euroa/asukas) ovat suhteessa verrokkiryhmään (320 euroa/asukas) melko korkeat. Maan keskiarvon ollessa (504 euroa/asukas) ei kassavaroja kuitenkaan voida pitää erityisen suurina.

Lapuan kaupungin lainakanta on melko pieni verrattuna verrokkiryhmään. Lainoja on 680 euroa asukasta kohden, verrokkiryhmän keskiarvon asettuessa 1 173 euroon. Koko maan keskiarvo oli 1 180 euroa, joten Lapuan kaupungin velan määrä on vähäinen.

5.2. Kaupungin talouden riskinkantokyky ilman Simpsiö-projektia

Lapuan kaupungin taloudellinen asema on vankka. Sen vuosikate on ollut useamman vuoden ajan selvästi positiivinen kuitenkin niin että vuosikatteen määrä ei enää vuonna 2004 riittänyt kokonaan kattamaan tehtyjä poistoja. Lapuan kaupungin terve taloudellinen tilanne sekä suhteellisen kevyt rahoitusasema luovat edellytyksiä Simpsiö-hankkeen tyyppiselle investoinnille. Suunniteltujen investointien jakautuminen uus- ja korvausinvestointeihin on tehty perustuen taloussuunnitelman 2006–2007 lukuihin.

Oletetaan että rakennusinvestoinneista noin puolet kuuluu ryhmään ”tehdas- ja tuotantorakennukset”, ja noin puolet kuuluvat ryhmään ”muut rakennukset”, rakennusten uusien investointien osuudeksi kokonaisinvestoinneista tulee tällä arviolla 0,6, tai 60 %. Liikenneväylien investoinneista puolet on laskettu uusinvestoinneiksi. Muun omaisuuden uusinvestointiasteeksi on ilmoitettu 0,6 sisältäen kaupunginhallituksen, muut kiinteät rakenteet ja laitteet sekä liikelaitokset yhteensä. Kalustohankinnat lasketaan irtaimiksi omaisuudeksi, jolloin näiden uusinvestointiasteeksi tulee 0,2.

Käytössä ei ollut aikaisempien vuosien toteutuneita investointeja, joten investointien lähtökohtana käytettiin 2005–2007 taloussuunnitelman lukuja. Tulevien vuosien (Simpsiö-projektin ulkopuolisiksi) investoinneiksi otettiin 2004 toteutuneiden ja tulevien vuosien keskiarvot – 20 % kaupungininsinööri Ahti Latvalan ohjeen mukaan.

	Keskiarvo 2004 - 2007	Uusinvestointiaste	ENNUSTE NETTO	
			Uusinvestointi	Korvausinvestointi
Kaupunginhallitus	-628 300 -328	0,6	-196,95	-131,3
Rakennusinvestoinnit	-3 215 133 -3 082	0,6	-1849,2	-1232,8
Liikenneväylät	-1 223 196 -1 125	0,5	-674,85	-449,9
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	-695 34 -669	0,6	-401,55	-267,7
Liikelaitokset yhteensä	-1 314 814 -501	0,6	-300,3	-200,2
Kalustohankinnat yhteensä	-223 80 -203	0,2	-121,95	-81,3
Kaikki investoinnit yhteensä	-7 298 1 390 -5 908	YHTEENSÄ NETTO	-3544,8	-2363,2

Esitetyn tavan mukaan laskettuna saadaan vuosittaisiksi netto-uusinvestoinneiksi noin 3 545 euroa, ja nettokorvausinvestoinneiksi vastaavasti noin 2 365 euroa.

1000 euroa	2004	2005	2006	2007	Muutos*	2008	2009	2010	2011	2015
Verotulot	28 242	29 410	30 220	31 070	2,8 %	31 944	32 842	33 766	34 716	38 790
Toimintatuotot*	10 571	10 529	10 688	10 756	2,5 %	11 025	11 301	11 583	11 873	13 105
Valtionosuudet	20 911	20 837	20 900	21 100	2,5 %	21 628	22 060	22 501	22 951	24 843
Tulot	59 725	60 776	61 808	62 926		64 596	66 203	67 850	69 540	76 738
Toimintakulut*	-57 945	-60 009	-61 846	-63 813	2,5 %	-65 408	-67 044	-68 720	-70 438	-77 750
Rahoitustulot /-menot	389	40	40	40		40	40	40	40	40
Korkotuotot	237	170	120	100		130	117	116	121	118
Korkokulut	-329	-500	-550	-600		-1 255	-1 325	-1 399	-1 477	-1 827
Menot	-57 647	-60 299	-62 236	-64 273		-66 494	-68 212	-69 963	-71 754	-79 418
Kate	2 077	477	-428	-1 347		-1 897	-2 009	-2 112	-2 214	-2 680
Korkotaso	3,98 %	3,45 %	2,64 %	2,14 %		3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %

* Vuosien 2005-2007 talousarvioon (tuloslaskelmaosan %-muutoksiin) perustuvat vuosimuutokset

Taulukosta nähdään, että Lapuan kaupungin talouden kehitykseen odotetaan tulevina vuosina (taloussuunnitelma 2005–2007) lievää taantumaa. Olettaessa ennustetun kehityksen jatkuvan vuoteen 2015 saakka kasvaksi alijäämä, mutta yleisesti voidaan kuitenkin todeta Lapuan kaupungintalouden olevan kohtuullisessa kunnossa, suurempien kriisien ollessa epätodennäköisiä. Seuraavassa taulukossa nähdään miten kaupungin rahoituksellinen tilanne voisi kehittyä, jos yllä esitetty skenaario toteutuisi ilman mitään lisäinvestointeja. Laskelmassa oletetaan kunnan alijäämäisen tuloksen rahoitukseen käytettävän velkarahoitusta:

Investoinnit ja rahoitus, (1000 euroa)

1000 euroa	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2015
Korvausinvestoinnit		2 365,00	2 365,00	2 365,00	2 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uusinvestoinnit		3 545,00	3 545,00	3 545,00	3 545,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investoinnit yhteensä		5 910,000	5 910,000	5 910,000	5 910,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Korollinen velka									
Tilanne vuoden alussa	8 030,95	8 265,01	14 500,59	20 837,82	27 998,25	35 869,04	37 866,95	39 964,48	49 510,29
Uusi velka	234,06	6 235,57	6 337,23	7 160,43	7 870,79	1 997,91	2 097,53	2 226,15	2 678,74
Tilanne vuoden lopussa	8 265,01	14 500,59	20 837,82	27 998,25	35 869,04	37 866,95	39 964,48	42 190,63	52 189,03
Korkokulut (milj.euroa)	-328,98	-500,00	-550,00	-600,00	-1255,42	-1325,34	-1398,76	-1478,67	-1826,62
Poistot	-2610,59	-2760,00	-2800,00	-2900,00	-3045,15	-3007,53	-2861,10	-2735,66	-2242,31
Asukkaita	14012	14012	14012	14012	14152	14294	14437	14581	14727
Asukaskohtainen velka €	590	1035	1487	1998	2535	2649	2768	2894	3544

Ennustetun kehityksen toteutuessa Lapuan kunnan asukaskohtainen velka vuonna 2015 vajaa 1 600 euroa, joka ei ole kohtuuton määrä. Laskelmassa on oletettu kunnan asukasmäärän lisääntyvän vuosittain 1 %, vaikka tilastokeskuksen väestökasvuennuste on negatiivinen.

Lapuan kaupungin 2005–2007 taloussuunnitelman antama kehityksen kuva on melko negatiivinen. Lukuja tarkasteltaessa on huomioitava esitettyjen laskelmien kuvaavan tilannetta jossa budjetin tulopuoli on varovaisesti mitoitettu, tämän lisäksi negatiivinen kehitys jatkuu kautta laskelman. Investointilaskelman mallinnustapa johtaa siihen että miinusmerkkinen kate esiintyy seuraavana vuotena lisääntyneenä lainana, ja tilanteen toistuessa vuosittain saadaan hyvinkin negatiivisia lukuja. Todellisuudessa esitetyn

kaltaiset luvut eivät (jo kolmen vuoden tappiollisen talouden tasapainottamisvaatimuksen takia) olisi mahdollisia.

Jos Simpsiö-projekti toteutuu luvussa 3 esitetyin parametrein, on vaikutus kunnan talouteen seuraava:

1000 euroa	2004	2005	2006	2007	Muutos*	2008	2009	2010	2011	2015
Verotulot	28 242	29 410	30 220	31 070	2,8 %	31 944	32 842	33 766	34 716	38 790
Toimintatuotot*	10 571	10 529	10 688	10 756	2,5 %	11 025	11 301	11 583	11 873	13 105
Valtionosuudet	20 911	20 837	20 900	21 100	2,5 %	21 628	22 060	22 501	22 951	24 843
Tulot	59 725	60 776	61 808	62 926		64 596	66 203	67 850	69 540	76 738
Toimintakulut*	-57 945	-60 009	-61 846	-63 813	2,5 %	-65 408	-67 044	-68 720	-70 438	-77 750
Rahoitustulot /-menot	389	40	40	40		40	40	40	40	40
Korkotuotot	237	170	120	100		130	117	116	121	118
Korkokulut	-329	-500	-550	-600		-2 020	-2 251	-2 440	-2 573	-2 960
Menot	-57 647	-60 299	-62 236	-64 273		-67 258	-69 138	-71 004	-72 850	-80 552
Kate	2 077	477	-428	-1 347		-2 662	-2 935	-3 154	-3 310	-3 814
Korkotaso	3,96 %	3,45 %	1,91 %	1,37 %		3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %

* Vuosien 2005-2007 talousarvioon (tuloslaskelmaosan %-muutoksiin) perustuvat vuosimuutokset

Taulukko esittää miten lisääntynyt velkataakka johtaa katteen nopeaan heikkenemiseen. Jos kunnan kate jatkuvasti pysyy negatiivisena, joudutaan vajetta rahoittamaan velalla, mikä omalta osaltaan johtaa rahoitusaseman heikentymiseen:

Investoinnit ja rahoitus, (1000 euroa)

1000 euroa	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2015
Korvausinvestoinnit		2 365,00	2 365,00	2 365,00	2 365,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uusinvestoinnit		11 534,20	11 291,40	8 884,40	7 223,21	2 267,01	486,14	0,00	0,00
Investoinnit yhteensä		13 899,200	13 656,400	11 249,400	9 588,206	2 267,012	486,137	0,000	0,000
Korollinen velka									
Tilanne vuoden alussa	8 030,95	8 265,01	14 500,59	28 827,02	43 733,85	57 708,42	64 310,04	69 715,89	81 250,96
Uusi velka	234,06	6 235,57	14 326,43	14 906,83	13 974,56	6 601,63	5 405,84	3 806,98	3 326,55
Tilanne vuoden lopussa	8 265,01	14 500,59	28 827,02	43 733,85	57 708,42	64 310,04	69 715,89	73 524,87	84 577,51
Korkokulut (milj.euroa)	-328,98	-500,00	-550,00	-600,00	-2019,79	-2250,85	-2440,06	-2573,37	-2960,21
Poistot	-2610,59	-2760,00	-2800,00	-2900,00	-3519,59	-3498,65	-3443,66	-3443,35	-2763,52
Asukkaita	14012	14012	14012	14012	14152	14294	14437	14581	14727
Asukaskohtainen velka €	590	1035	2057	3121	4078	4499	4829	5043	5743

Jos Simpsiö-projektin suunnitellut investoinnit toteutuvat täysmääräisinä, kasvaa asukaskohtainen velka laskelman mukaan vuosittain, ollen vuonna 2015 lähes 5 750 euroa. Jo tämä velkataso olisi korkea, ja on huomioitava että velkamäärä voi olla tätäkin suurempi. Lainamäärän vähentämiseksi tulisi hakea rahoitusta muualta kun kaupungin kautta. Tätä mahdollisuutta käsitellään vielä myöhemmässä vaiheessa selvitystä.